

Vuoden 2024 presidentinvaalin ja europarlamenttivaalien valmistelevat toimenpiteet

Kaupunginhallitus 02.10.2023 § 414
449/00.00.00.01/2023

Valmistelijat hallintojohtaja Ben Weizmann
kehittämispäällikkö Jussi Järvenpää
vs. hallintosihteeri Sarianna Saarikettu-Pulkkinen

Vuonna 2024 toimitetaan kahdet yleiset vaalit: tasavallan presidentin vaali (presidentinvaali) sekä Suomesta valittavien Euroopan parlamentin jäsenten vaalit (europarlamenttivaalit).

Presidentinvaalin ensimmäinen vaali toimitetaan sunnuntaina 28.1.2024. Ennakoäänestysajanjakso on kotimaassa 17.–23.1.2024. Jos 28.1.2024 toimitettavassa vaalissa kukaan ehdokkaista ei saa vähintään puolta annetuista äänistä, toimitetaan kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä toinen vaali sunnuntaina 11.2.2024. Toisen vaalin ennakoäänestysajanjakso on kotimaassa 31.1.–6.2.2024.

Europarlamenttivaalien vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024. Ennakoäänestysajanjakso on kotimaassa 29.5.–4.6.2024.

Kunnanhallituksen tulee tehdä päätökset yleisistä ennakoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista hyvissä ajoin siten, että paikkoja koskevat tiedot voidaan merkitä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT) presidentinvaalissa perjantaihin 3.11.2023 klo 12 mennessä ja europarlamenttivaaleissa perjantaihin 22.3.2024 klo 12 mennessä.

Ennakoäänestyksen järjestäminen

Kokkolan kaupungilla on hyvät valmiudet hoitaa vaalien ennakoäänestys omana toimintana. Keskusvaalilautakunnan nimeämät vaalivirkailijat ja vaalitoimikunnan jäsenet ovat tottuneita ja kokeneita äänestyksen suorittajia.

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisistä ennakoäänestyspaikoista, lukumäärästä, aukioloajoista ja sijainnista sekä määrää ennakoäänestyspaikkoina olevat sosiaalihuollon toimintayksiköt. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Lisäksi ennakoäänestys voidaan laissa säädetyin edellytyksin järjestää äänestäjän kotona (kotiäänestys). Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakoäänestyspaikka ei saa olla avoinna en-

nen klo 8.00 eikä klo 20.00 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen klo 9.00 eikä klo 18.00 jälkeen.

Oikeusministeriö lähettää kunnille vaalien alla ohjeistusta ennakoäänestyspaikkojen määrittämisestä ja äänestyksen järjestämisestä ja kehottaa kuntia kiinnittämään huomiota mm. seuraaviin seikkoihin:

Ennakoäänestyspaikkoja on oltava riittävästi

Kunnan on ehdottomasti huolehdittava siitä, että yleisiä ennakoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään ja myös kunnassa asioivien muiden kuntien äänioikeutettujen määrään, jotta ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjälle mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää.

Ennakoäänestyspaikkojen sijainti

Ennakoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Yksi hyvä tapa on sijoittaa äänestyspaikat sinne, missä äänestäjien muutoinkin tiedetään liikkuvan. Ennakoäänestyspaikan on oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät tulisivat sinne mieluusti.

Ennakoäänestyspaikkojen esteettömyys

Liikuntavammaisten ja muiden liikkumisesteisten henkilöiden ennakoäänestämismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan vammaisten käyttämille kulkuvälineille on pyrittävä varaamaan pysäköintitilaa ennakoäänestyspaikan välittömässä läheisyydessä ja järjestämään heidän avustamisensa äänestyspaikan ulko- ja sisäpuolella.

Järjestyksenpidon ja vaalimainontakiellon huomioiminen

Ennakoäänestyspaikan on sekä tiloiltaan että sijainniltaan sovittava tarkoitukseensa myös järjestyksenpidon kannalta. Mikäli ennakoäänestyspaikka perustetaan esim. kauppakeskukseen, kunnan keskusvaalilautakunnan on tarvittaessa etukäteen oltava yhteydessä kauppakeskuksen johtoon ja varmistauduttava siitä, että ennakoäänestys otetaan asianmukaisesti huomioon kauppakeskuksen muussa toiminnassa.

Riittävästi tilaa ja vaalitoimitsijoita

Ennakoäänestystilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti äänestäjän vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten (Vaalilain 56 § 2 mom). Tärkeä näkökulma oli etenkin turvallisuus, äänestäjän tulee olla turvallista äänestää ja vaalitoimitsijoiden tulee olla turvallista hoitaa tehtäviään.

Presidentinvaalissa ennakoäänestyspaikkojen tulee olla samat sekä ensimmäisessä että mahdollisessa toisessa vaalissa.

Europarlamenttivaalien ennakoäänestyspaikat voivat olla samat kuin presidentinvaalissa.

Kokkolan kaupungin ennakoäänestyspaikoiksi esitetään Kokkolan kaupungintaloa, Kälviän ja Lohtajan kirjastoa, Ullavan aluetoimistoa sekä Koivuhaan Palvelukeskusta.

Presidentinvaali:

Kokkolan kaupungintalo	Kauppatori 5, 67100 Kokkola
ke-pe 17.–19.1.2024	klo 9.00–19.00
la-su 20.–21.1.2024	klo 10.00–16.00
ma-ti 22.–23.1.2024	klo 9.00–19.00
Mahdollinen 2. vaali	
ke-pe 31.1.–2.2.2024	klo 9.00–19.00
la-su 3.–4.2.2024	klo 10.00–16.00
ma-ti 5.–6.2.2024	klo 9–19.00

Kokkolan kaupunginkirjasto	Isokatu 3, 67100 Kokkola
Koivuhaan Palvelukeskus	Mäntynäädänkatu 6, 67800 Kokkola
ke-pe 17.–19.1.2024	klo 10.00–17.00
la-su 20.–21.1.2024	klo 11.00–15.00
ma-ti 22.–23.1.2024	klo 10.00–17.00
Mahdollinen 2. vaali	
ke-pe 31.1.–2.2.2024	klo 10.00–17.00
la-su 3.–4.2.2024	klo 11.00–15.00
ma-ti 5.–6.2.2024	klo 10.00–17.00

Kälviän aluetoimisto	Kälviäntie 24, 68300 Kälviä
Lohtajan kirjasto	Metsäpellontie 2, 68230 Lohtaja
Ullavan kirkonkylän kirjasto	Vionojantie 29, 68370 Ullava
ke-pe 17.–19.1.2024	klo 9.00–17.00
la-su 20.–21.1.2024	klo 11.00–15.00
ma-ti 22.–23.1.2024	klo 9.00–17.00
Mahdollinen 2. vaali	
ke-pe 31.1.–2.2.2024	klo 9.00–17.00
la-su 3.–4.2.2024	klo 11.00–15.00
ma-ti 5.–6.2.2024	klo 9.00–17.00

Europarlamenttivaalit:

Kokkolan kaupungintalo	Kauppatori 5, 67100 Kokkola
ke-pe 29.–31.5.2024	klo 9.00–19.00
la-su 1.–2.6.2024	klo 10.00–16.00
ma-ti 3.–4.6.2024	klo 9.00–19.00

Kokkolan kaupunginkirjasto	Isokatu 3, 67100 Kokkola
Koivuhaan Palvelukeskus	Mäntynäädänkatu 6, 67800 Kokkola
ke-pe 29.–31.5.2024	klo 10.00–17.00

la-su 1.–2.6.2024	klo 11.00–15.00
ma-ti 3.–4.6.2024	klo 10.00–17.00

Kälviän aluetoimisto	Kälviäntie 24, 68300 Kälviä
Lohtajan kirjasto	Metsäpellontie 2, 68230 Lohtaja
Ullavan kirkonkylän kirjasto	Vionojantie 29, 68370 Ullava
ke-pe 29.–31.5.2024	klo 9.00–17.00
la-su 1.–2.6.2024	klo 11.00–15.00
ma-ti 3.–4.6.2024	klo 9.00–17.00

Ennakoäänestyspaikkoja ovat myös sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat laitokset ja muut kaupunginhallituksen päätöksellä määrättyt sosiaalihuollon toimintayksiköt.

Laitosäänestyspaikkoja ovat:

K-P:n sosiaali- ja terveysterveystyö (Soite), K-P:n hyvinvointialue
1.1.2023 lähtien
Honkaharjun toimintakeskus
Kuusikummun palvelutalo
Attendo/Villa Lehto
Emeliehemmet
Pettersborg Servicehem
Sotainvalidien palvelutalo
Tervakartano
Kvikant
Attendo/Aava
Attendo/Kaarna
Karelia-koti
Fiona/Rytirinne
Hoitokoti Majakka
Kokkolan Validia-talo
Keski-Pohjanmaan Hoitopalvelu
Kårkulla
Palvelukeskus Leporanta
Palvelukeskus Lepola
Palvelukeskus Hopijakumpu
Palvelutalo Kurkikartano
Palvelutalo Joutsenranta

Vaalipäivän äänestyksen järjestäminen

Jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Erityisistä syistä äänestyspaikka voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa. Vuoden 2024 vaaleissa noudatetaan sitä äänestysaluejakoa, joka tulee voimaan 1.1.2024 ja joka perustuu kuntien 31.8.2023 mennessä Digi- ja väestötietovirastolle ilmoittamiin äänestysaluejakopäätöksiin.

Kaupunkiympäristö / kaupunkitoimitilat on ottanut kantaa vuoden 2024 vaalipäivien äänestyspaikkoihin ja todennut, että kyseiset kaupungin omistamat kiinteistöt soveltuvat eduskuntavaalien äänestyspaikoiksi investointien osalta.

Vaalipäivän äänestyspaikkojen esitys liitteessä A.

Liite A § 414

Vaalipäivän äänestyspaikat

Vaalien ulkomainonta

Vaalien ulkomainonta suositetaan aloitettavaksi niillä alueilla, jotka ovat kunnan hallinnassa ja määräysvallassa, viikkoa ennen ennakoäänestyksen aloittamista. Kunnalla ei ole lakisääteistä velvoitetta vaalimainonnan järjestämiseen. Ulkomainospaikkoja valittaessa on otettava huomioon vaalilain säännökset, jotka edellyttävät, että vaalimainoksia ei sijoiteta ennakoäänestys- tai äänestyspaikalle ja niiden läheisyyteen siten, että niiden voitaisiin katsoa vaikuttavan äänestäjien vaalivapauteen. Lähtökohtana voidaan pitää sitä, etteivät vaalimainokset näy vaalihuoneistoon tai sen sisäänkäyntiin.

Hallintoyksikkö esittää, että rekisteröidyille puolueille ja valitsijayhdistyksille annetaan mahdollisuus mainostaa ehdokkaita kunnan järjestämissä vaalimainospaikoissa maksutta kuten ennenkin. Kaupunginhallituksen päätöksen (3.10.2022 § 438) mukaisesti kaupungin järjestämä vaalimainonta keskitetään ennakoäänestyspaikkojen läheisyyteen.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että

- 1 Kokkolan kaupunki vastaa vuoden 2024 vaaleissa ennakoäänestyksen järjestämisestä
- 2 ennakoäänestyksen käytännön järjestelyistä ja vaalihenkilöstöresursseista huolehtii keskusvaalilautakunta
- 3 vuoden 2024 molemmissa vaaleissa ennakoäänestyspaikkoina toimivat edellä luetellut äänestyspaikat aukioloaikoiheen
- 4 laitosäänestyspaikkoina ovat edellä mainitut laitokset ja sosiaalihuollon toimintayksiköt
- 5 se hyväksyy vaalipäivän äänestysalueiden nimet, paikat ja aukioloajat liitteen A mukaisesti vuoden 2024 vaaleihin
- 6 kunnan järjestämä vaalimainonta keskitetään ennakoäänestyspaikkojen läheisyyteen ja aloitetaan presidentinvaalien osalta 10.1.2024 ja europarlamenttivaalien osalta 22.5.2024 ja että sen kustannuksista vastaa kaupunki.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösesityksen.